

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1566-610

Chișinău

29 10 2013

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolelor 73 și 74 din Constituția Republicii Moldova se prezintă Parlamentului spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege privind testarea integrității profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 830 din 28 octombrie 2013.

- Anexa: 1. Hotărârea Guvernului nr.830 din 28.10.13- 2 ex.
2. Proiectul de lege nominalizat.
3. Nota informativă.

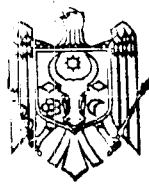
Prim-ministru

Iurie LEANCĂ

EX.Gh.Erezanu

tel.250271

29 10 424 13

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 870

din 28 octombrie 2017

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege privind testarea integrității profesionale

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind testarea integrității profesionale.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind testarea integrității profesionale

În temeiul art.72 alin.(3) lit. r) din Constituția Republicii Moldova, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește scopurile, principiile, mijloacele, metodele și procedurile de testare a integrității profesionale în cadrul entităților publice.

Articolul 2. Scopul testării

Testarea integrității profesionale se efectuează în scopul:

- a) asigurării integrității profesionale, prevenirii și combaterii corupției în cadrul entităților publice;
- b) verificării modului de respectare a obligațiilor și atribuțiilor de serviciu, precum și a regulilor de conduită de către agenții publici;
- c) identificării, evaluării și înlăturării vulnerabilităților și a riscurilor care ar putea determina sau favoriza comiterea actelor de corupție, a actelor conexe corupției sau a faptelor de comportament corupțional;
- d) neadmiterii influențelor necorespunzătoare în legătură cu exercitarea obligațiilor sau atribuțiilor de serviciu ale agenților publici.

Articolul 3. Principii

Testarea integrității profesionale se efectuează cu respectarea obligatorie a următoarelor principii:

- a) legalitatea;
- b) informarea;
- c) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, a demnității umane și profesionale;
- d) tratamentul nepărtinitor, echitabil și nediscriminatoriu al subiecților testării;
- e) neadmiterea afectării autorității, prestigiului și imaginii entităților publice și a agenților publici;
- f) prezumției buneii-credințe;

g) proporționalitatea.

Articolul 4. Noțiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

agenți publici – persoane care își desfășoară activitatea în cadrul entităților publice prevăzute în anexa la prezenta lege;

quantum neînsemnat – valoarea banilor, a altor bunuri, servicii, privilegii și avantaje care nu depășește suma de 100 unități convenționale. Unitatea convențională este egală cu 20 de lei;

entități publice – autoritățile publice, inclusiv instituțiile, organizațiile, întreprinderile, organele, persoanele fizice și juridice, care își desfășoară activitatea în domeniul public și acționează în regim de putere publică, în scopul realizării unui interes public. Lista entităților publice este parte integrantă a prezentei legi;

integritate profesională – calitatea persoanei de a exercita obligațiile și atribuțiile legale și profesionale în mod onest, ireproșabil, cu ținută morală înaltă și cu maximă corectitudine, precum și exercitarea activității imparțial și independent, fără nici un abuz, cu respectarea interesului public, supremației Constituției Republicii Moldova și a legii;

testarea integrității profesionale – activitate de prevenire a corupției și de verificare a modului de respectare a integrității profesionale în cadrul entităților publice, inclusiv identificarea, evaluarea și înlăturarea vulnerabilităților și a riscurilor care determină comiterea actelor de corupție, a actelor conexe corupției sau a faptelor de comportament corupțional, influențelor necorespunzătoare în legătură cu exercitarea obligațiilor și atribuțiilor de serviciu;

test de integritate profesională – crearea și aplicarea de către testator a situațiilor virtuale, simulate, similare celor din activitatea de serviciu, materializate prin operațiuni disimulate, circumstanțiate pe activitatea și comportamentul subiectului testării, în vederea urmăririi pasive, stabilirii reacției și conduitei adoptate de subiectul testării;

testator de integritate profesională – persoana abilitată în condițiile prezentei legi și a legilor speciale cu atribuții și competențe de efectuare a testării integrității profesionale.

Articolul 5. Testatorii integrității profesionale

Testarea integrității profesionale se efectuează de către colaboratorii Centrului Național Anticorupție și Serviciului de Informații și Securitate.

Articolul 6. Subiecții pasibili testării integrității profesionale

Subiecți pasibili testării integrității profesionale sînt agenții publici și entitățile publice în care activează sau sînt angajați aceștia.

Articolul 7. Drepturile și obligațiile subiecților pasibili testării integrității profesionale

(1) Subiecții pasibili testării integrității profesionale au următoarele drepturi:

a) să fie informați prealabil, personal, la momentul numirii în funcție în cadrul entității publice, despre posibilitatea aplicării testării și să își exprime acordul;

b) să fie informați despre modalitățile contestării legale a sancțiunilor disciplinare aplicate ca urmare a rezultatelor testării;

c) să beneficieze de aprecieri și promovări în funcții pentru comportament ireproșabil, confirmat prin testarea integrității profesionale.

(2) Subiecții pasibili testării integrității profesionale sînt obligați să își exprime acordul pentru efectuarea testării în cazul în care activează deja în entitățile publice care cad sub incidența prezentei legi. Refuzul consemnului nu exonerează de răspunderea disciplinară în caz de rezultat negativ al testării integrității profesionale.

Articolul 8. Drepturile și obligațiile testatorilor integrității profesionale

(1) Testatorii integrității profesionale au următoarele drepturi:

a) să determine, în condițiile prezentei legi, subiecții pasibili testării și periodicitatea testării;

b) să fie instruiți special în privința metodelor și mijloacelor aplicate pentru testare.

(2) Testatorii integrității profesionale au următoarele obligații:

a) să asigure confidențialitatea activității de testare;

b) să informeze conducătorii entităților publice despre testările efectuate;

c) să nu comită neîntemeiat contravenții în activitatea de testare, care pot să provoace subiectul testării la comiterea faptelor cu caracter penal, contravențional sau a abaterilor disciplinare;

d) să întreprindă toate măsurile pentru a preveni eventualele consecințe negative sau atingeri aduse unor persoane terțe în legătură cu efectuarea testării.

Articolul 9. Garanții și responsabilități

(1) Subiecții pasibili testării integrității profesionale poartă doar răspundere disciplinară în legătură cu rezultatele negative ale testării integrității profesionale, în funcție de gravitatea abaterilor constatate și în conformitate cu legislația care reglementează activitatea entităților publice respective.

(2) Rezultatele și materialele testului de integritate profesională nu pot fi utilizate ca mijloace de probă în procesul penal și contravențional împotriva agentului public.

(3) Metodele și mijloacele de testare și fixare a testelor de integritate profesională nu reprezintă activități speciale de investigație, în sensul Legii nr. 59 din 29 martie 2012 privind activitatea specială de investigație.

(4) Utilizarea materialelor testelor integrității profesionale în procesul civil se admite în condițiile legislației procesuale civile. Raportul și materialele testului de integritate profesională pot fi utilizate ca probe în procesul civil, dacă sînt pertinente, utile și concludente, cu respectarea interesului public, drepturilor și libertăților omului, precum și a condițiilor de desecretizare.

(5) Nu constituie contravenție sau abatere disciplinară acțiunea testatorului de integritate profesională săvîrșită prin risc întemeiat, pentru a atrage atenția agentului public, dacă activitatea de testare a integrității profesionale nu poate fi desfășurată fără implicarea acestor riscuri.

(6) Dacă în cadrul testării integrității profesionale a fost constatată săvîrșirea de către agentul public a unor fapte ilegale ce nu au legătură cu testarea integrității profesionale, testatorul va comunica acest fapt procurorului, pentru întreprinderea măsurilor care se impun conform legislației.

Capitolul II

PROCEDURA TESTĂRII INTEGRITĂȚII PROFESIONALE

Articolul 10. Inițierea testării integrității profesionale

(1) Testarea integrității profesionale se inițiază de către:

- a) Centrul Național Anticorupție, în privința tuturor entităților publice, cu excepția Serviciului de Informații și Securitate;
- b) Serviciul de Informații și Securitate, în privința angajaților Centrului Național Anticorupție;
- c) subdiviziunea de securitate internă a Serviciului de Informații și Securitate, în privința angajaților acestuia.

(2) Inițierea testării integrității profesionale și selectarea subiecților care urmează a fi supuși testării se realizează în funcție de:

- a) riscurile și vulnerabilitățile la corupție identificate în activitatea entităților publice respective;
- b) informațiile deținute sau întocmite și sesizările primite, cu excepția celor anonime;
- c) solicitările exprese motivate ale conducătorilor entităților publice.

(3) Decizia privind efectuarea testării integrității profesionale este adoptată de către subiectul abilitat cu efectuarea testării, fără informarea prealabilă a conducerii entității publice vizate. În caz de necesitate, testatorii integrității profesionale colaborează cu reprezentanții entității publice în care activează agentul public testat în condițiile prezentei legi și ale actelor normative speciale ce reglementează cooperarea în domeniu.

Articolul 11. Autorizarea și coordonarea testării integrității profesionale

(1) Coordonarea testării integrității profesionale se efectuează de o persoană cu funcție de conducere din cadrul Centrului Național Anticorupție sau al Serviciului de Informații și Securitate.

(2) Coordonatorul activității de testare desemnează, în mod confidențial, pentru fiecare acțiune de testare a integrității profesionale un testator al integrității, care asigură desfășurarea tuturor activităților de testare a integrității profesionale și este responsabil de întocmirea planului de testare a integrității profesionale și de prezentarea rapoartelor cu aspectele rezultate în urma activităților de testare desfășurate.

(3) Planul de testare a integrității profesionale este un document cu caracter confidențial, se aprobă de coordonatorul testării integrității profesionale și conține informații despre:

- a) inițiatorul testării, inclusiv datele actului de inițiere a testării;
- b) subiecții testării;
- c) operațiunile disimulate preconizate;
- d) locul, durata, participanții și asigurarea logistică a testării;
- e) situațiile virtuale simulate, ipotezele de comportament și variantele de acțiune a testatorului integrității profesionale și a agentului public supus testului;
- f) faptele ce pot constitui risc întemeiat în cadrul realizării testării;
- g) alte informații relevante pentru efectuarea testării.

(4) Testatorul integrității profesionale poate modifica planul de testare a integrității profesionale din oficiu și/sau după necesitate, în cazul unor informații suplimentare. Despre modificările survenite este informat coordonatorul activității de testare.

Articolul 12. Mijloacele și metodele de testare și fixare a testelor de integritate

(1) Testatorii de integritate profesională își desfășoară activitatea în mod confidențial.

(2) În cazuri excepționale, la realizarea testului de integritate profesională pot participa și alte persoane, doar cu acordul lor prealabil și cu prezentarea garanțiilor că nu vor deconspira activitatea desfășurată.

(3) Pentru aprecierea obiectivă a rezultatului testului de integritate profesională, acesta va fi înregistrat obligatoriu prin mijloace tehnice audio și/sau video de comunicații aflate asupra testatorului sau folosite de către acesta.

(4) La efectuarea testării integrității profesionale se pot utiliza documente care susțin activitatea disimulată sau legenda folosită, inclusiv documente de acoperire.

(5) În cadrul activităților de testare a integrității profesionale se pot utiliza mijloace de transport, de înregistrare audiovideo, de comunicații, precum și alte mijloace tehnice de obținere ascunsă a informației din dotarea Centrului Național Anticorupție și/sau a Serviciului de Informații și Securitate. În caz de necesitate, când utilizarea mijloacelor din dotarea Centrului Național Anticorupție și/sau a Serviciului de Informații și Securitate este inoportună sau imposibilă, se pot folosi mijloace din alte surse, cu consimțământul prealabil al proprietarului/deținătorului, dar fără informarea acestuia despre scopul real al folosirii mijloacelor respective.

(6) Pentru asigurarea probării exacte a testului de integritate profesională. în cazul pretinderii sau acceptării primirii de către subiecții testați, testatorii integrității profesionale pot transmite bani, alte bunuri, servicii, privilegii și avantaje în cuantum neînsemnat, posibilitatea transmiterii și valoarea fiind indicate prealabil în Planul testării.

Articolul 13. Raportul de testare a integrității profesionale și materialele probatorii

(1) După efectuarea testului de integritate profesională, testatorul integrității profesionale întocmește raportul privind rezultatele testării integrității profesionale, care va conține informații privind:

- a) inițiatorul testării;
- b) descrierea activităților de testare desfășurate conform planului de testare și alte aspecte relevante;
- c) comportamentul și acțiunile subiectului supus testării în timpul acesteia;
- d) constatările privind vulnerabilitățile și riscurile care determină sau pot determina agentul public să comită acte de corupție, acte conexe corupției sau fapte de comportament corupțional ori să admită influențe necorespunzătoare în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- e) concluziile și propunerile vizavi de rezultatul pozitiv sau negativ al testării.

(2) Raportul întocmit în condițiile alin. (1) va fi perfectat astfel încât să nu fie admisă deconspirarea persoanelor implicate la realizarea testului integrității profesionale.

(3) Originalul înregistrărilor video și/sau audio realizate pe parcursul desfășurării testului de integritate se anexează și se păstrează în mod obligatoriu împreună cu raportul de testare a integrității profesionale.

Capitolul III REZULTATELE ȘI CONSECINȚELE TESTĂRII INTEGRITĂȚII PROFESIONALE

Articolul 14. Rezultatul pozitiv al testării integrității profesionale

(1) Constituie rezultat pozitiv al testării integrității profesionale situația în care raportul de testare constată că agentul public testat a dat dovadă de integritate profesională și comportament ireproșabil.

(2) În cazul rezultatului pozitiv al testării, instituția care a realizat testarea integrității profesionale comunică rezultatul respectiv conducerii entității publice în care activează subiectul testat, la expirarea a șase luni din data testării, asigurând confidențialitatea și conspirarea situației.

(3) Conducătorul entității publice din care face parte subiectul supus testării comunică agenților publici ai entității respective despre efectuarea

testării, fără oferirea numelui subiectului testării, după expirarea a șase luni din data comunicării rezultatului testării.

(4) Valorificarea ulterioară a rezultatelor pozitive ale testării ține de competența entității publice respective.

Articolul 15. Rezultatul negativ al testării

(1) Constituie rezultat negativ al testării integrității profesionale situația în care raportul de testare constată că agentul public testat nu a dat dovadă de integritate profesională și comportament ireproșabil sau a comis fapte ce încalcă atribuțiile și/sau obligațiile de serviciu.

(2) În cazul rezultatului negativ al testării integrității profesionale, instituția care a realizat testarea remite, în termen de 10 zile lucrătoare de la data efectuării testării, raportul de testare a integrității profesionale entității abilitate cu funcții de constatare a abaterilor disciplinare comise de agentul public respectiv pentru aplicarea măsurilor disciplinare conform dispozițiilor legale.

(3) Instituția care a realizat testarea pune la dispoziția entității abilitate cu funcții de constatare a abaterilor disciplinare sesizate copia înregistrării audiovideo a testului de integritate profesională efectuat, alte materiale ce confirmă rezultatul negativ al testării, cu respectarea obligatorie a confidențialității și conspirării. La prezentarea copiilor înregistrărilor audio și/sau video, imaginea și vocea altor persoane decât subiectul testării vor fi distorsionate, astfel încât să nu poată fi recunoscute. La necesitate, pot fi distorsionate și imaginile automobilelor, localurilor, altor fundaluri, precum și sunetele adiacente împrejurărilor înregistrate, astfel încât să nu poată fi recunoscute.

(4) Entitatea publică sesizată examinează materialele sesizării privind testul negativ al integrității profesionale în termen de 30 zile de la primire și informează imediat instituția care a realizat testarea despre măsurile întreprinse și sancțiunile aplicate, remițând o copie a deciziei respective.

(5) În cazul în care, în cadrul desfășurării testării integrității profesionale, au fost constatate alte activități ilegale din partea subiecților supuși testării sau a persoanelor terțe, instituția care a realizat testarea sesizează organul competent pentru luarea măsurilor stabilite de legislația în domeniu.

Articolul 16. Consecințele rezultatului negativ al testării

(1) Sancțiunile disciplinare ca urmare a rezultatului negativ al testării integrității profesionale, inclusiv eliberarea din funcție a agentului public, se aplică conform legislației care reglementează activitatea autorității/serviciului public în care își desfășoară activitatea subiectul testării.

(2) Aplicarea sancțiunii eliberării din funcție este obligatorie dacă în privința agentului public există două rapoarte care constată rezultatele negative ale testării integrității profesionale.

(3) Din data primirii sesizării despre rezultatul negativ al testării profesionale și pînă la finalizarea procedurilor disciplinare, agentul public nu poate fi eliberat din funcție în baza cererii de demisie.

(4) La finalizarea procedurii disciplinare, persoanele din cadrul autorității/serviciului public în care activează subiectul testării integrității profesionale vor fi informate despre principalele aspecte constatate în procesul de testare și despre măsurile de sancționare aplicate.

(5) Sumele de bani și/sau alte bunuri primite în carul testării integrității profesionale sau contravaloarea acestora se restituie/recuperează din contul subiectului testării care le-a primit.

(6) Agentul public eliberat din funcție ca urmare a rezultatului negativ al testării integrității profesionale se consideră că nu are reputație ireproșabilă și nu poate fi numit în funcții sau practica activității pentru care acest criteriu este obligatoriu pentru o perioadă de 5 ani.

(7) Cazierile testării integrității profesionale se țin de Centrul Național Anticorupție și Serviciul de Informații și Securitate, extrasele din acestea eliberîndu-se la solicitarea entităților publice prevăzute de prezenta lege. Regulamentele despre ținerea și utilizarea cazierelor respective se aprobă de conducătorii instituțiilor deținatoare.

Articolul 17. Contestarea măsurilor disciplinare aplicate

(1) Sancțiunea disciplinară aplicată ca urmare a rezultatului negativ al testului de integritate poate fi contestată de subiectul sancționat pe cale administrativă sau judiciară, în conformitate cu procedura de contestare stabilită de legislația în domeniu.

(2) Planul de testare a integrității profesionale, testul de integritate profesională și raportul de testare pot fi contestate de către subiectul testării doar dacă în cadrul desfășurării testării integrității profesionale au fost încălcate drepturile și libertățile garantate de Constituția Republicii Moldova sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

Articolul 18. Păstrarea materialelor testelor de integritate profesională

(1) Înregistrările audiovideo și alte materiale ale testării integrității profesionale se păstrează:

a) în cazul rezultatului pozitiv – pînă la informarea agenților încadrați în entitatea publică din care face parte subiectul testării;

b) în cazul rezultatului negativ – pînă la rămînerea definitivă și irevocabilă a hotărîrii instanței de judecată sau pînă la expirarea termenului în care decizia de sancționare disciplinară poate fi contestată în instanța de judecată.

(2) După expirarea termenelor stabilite la alin. (1), materialele se restituie instituției ce a realizat testarea integrității profesionale, care va proceda conform reglementărilor proprii.

Capitolul IV CONTROLUL ȘI FINANȚAREA TESTĂRIILOR

Articolul 19. Controlul parlamentar asupra efectuării testărilor

(1) Controlul parlamentar asupra efectuării testărilor este exercitat de Comisia securitate națională, apărare și ordine publică.

(2) Centrul Național Anticorupție și Serviciul de Informații și Securitate prezintă Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică anual, pînă la data de 30 ianuarie a anului următor, un raport cu privire la activitățile de testare a integrității profesionale, care va cuprinde:

- a) numărul testelor de integritate profesională desfășurate;
- b) rezultatele testelor de integritate profesională;
- c) numărul de contestări ale planurilor, testelor de integritate și rapoartelor privind testarea integrității profesionale.

(3) Comisia securitate națională, apărare și ordine publică poate solicita, în limitele competenței, orice informație suplimentară cu privire la activitatea de testare a integrității profesionale, dacă consideră că rapoartele prezentate sînt incomplete.

Articolul 20. Finanțarea măsurilor de organizare și de efectuare a testării

Măsurile de organizare și de efectuare a testării, precum și de evidență, de păstrare și de sistematizare a informației obținute în cadrul testării se finanțează din contul și în limitele bugetului de stat.

Capitolul V DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 21. Dispoziții finale

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării și se pune în aplicare după cum urmează:

- a) în privința angajaților Centrului Național Anticorupție și competențelor Serviciului de Informații și Securitate – de la data publicării;
- b) în privința altor entități publice și a agenților publici din cadrul acestora – în termen de 6 luni de la data publicării.

Articolul 22. Dispoziții tranzitorii

(1) În termen de 10 zile de la publicarea prezentei legi, entitățile publice care cad sub incidența ei preavizează agenții publici despre posibilitatea aplicării testării integrității profesionale și consemnează acordul acestora. Lipsa consemnului nu exonerează agenții publici de răspunderea disciplinară în caz de rezultat negativ al testării integrității profesionale.

(2) Resursele financiare necesare pentru aplicarea prezentei legi se includ în bugetul Centrului Național Anticorupție și al Serviciului de Informații și Securitate.

(3) Guvernul Republicii Moldova, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va asigura adoptarea de către instituțiile subordonate a actelor normative necesare pentru aplicarea prezentei legi;

c) va asigura din contul mijloacelor disponibile resursele financiare și tehnice necesare pentru punerea în aplicare imediată a prezentei legi.

Președintele Parlamentului

ENTITĂȚILE PUBLICE
ai căror agenți publici cad sub incidența
Legii privind testarea integrității profesionale

Autoritățile administrației publice centrale de specialitate (ministerele, Cancelaria de Stat, alte autorități administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență)
Secretariatul Parlamentului
Aparatul Președintelui Republicii Moldova
Consiliul Superior al Magistraturii, colegiile și organele din subordinea acestuia
Curtea Constituțională
Instanțele judecătorești de orice nivel
Organele procuraturii de orice nivel
Serviciul de Informații și Securitate
Serviciul de Protecție și Pază de Stat
Centrul pentru Drepturile Omului
Curtea de Conturi
Comisia Electorală Centrală
Comisia Națională de Integritate
Comisia Națională a Pieței Financiare
Banca Națională a Moldovei
Alte autorități instituite de Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern
Autoritățile administrației publice locale

NOTA INFORMATIVĂ la proiectul Legii privind testarea integrității profesionale

1. Cauzele care au condiționat elaborarea proiectului, inițiatorii proiectului și persoanele care au participat la elaborarea proiectului și definitivarea acestuia

Necesitatea elaborării proiectului legii a fost condiționată de importanța acordată principiilor bunei guvernări, prevenirii și combaterii corupției, în activitatea diferitor autorități ce exercită puteri publice în Republica Moldova. Sub aspect politic, perfecționarea reglementărilor în domeniu este determinată de prevederile programului de activitate al Guvernului Republicii Moldova „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare”, care conține drept prioritate “Consolidarea sistemului național de integritate și de luptă împotriva corupției”.

Elaborarea proiectului de lege a fost precedată de cercetări a practicii internaționale în domeniu (conceptul de „vetting”, Recomandările ONU, legislația Cehiei, Ungariei, României), de întruniri cu experți naționali și internaționali, care au fost desfășurate în prealabil și pe parcursul elaborării, cu sprijinul proiectului „Suport Guvernului Moldovei în domeniul anti-corupție”, implementat de unitatea din Chișinău (GIZ) a „German Development Cooperation”, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Cercetările și întrunirile desfășurate au determinat concluzii despre necesitatea elaborării unei legi organice complexe privind testarea integrității profesionale și extinderea aplicării acestor reglementări nu doar în privința angajaților CNA și a reprezentanților sectorului justiției, dar și asupra autorităților, instituțiilor și organizațiilor (entități publice) care desfășoară activități de interes public și angajații cărora (agenți publici), iminent, sînt determinați sau expuși riscurilor corupționale sau de vulnerabilitate în exercitarea activității profesionale.

Prin ordinul Ministrului Justiției nr.418 din 13.09.2012 a fost constituit Grupul de lucru pentru modificarea legislației în vederea implementării măsurilor anticorupție prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reforma a sectorului justiției, în sarcina căruia a intrat și elaborarea proiectului de act legislativ privind testele de integritate și procedura aplicării acestora. În componența Grupului de lucru au intrat membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, judecători, reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului de Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Procuraturii Anticorupție, precum și reprezentanți ai organizațiilor societății civile, specializate în domeniul anticorupție și reformă judiciară.

Grupul de lucru a examinat ca bază proiectul de lege privind testarea integrității profesionale, elaborat de experți naționali și internaționali în cadrul proiectului implementat de GIZ „Suport Guvernului Moldovei în domeniul anti-corupție”, asupra căruia membrii Grupului de lucru au formulat propuneri de perfecționare și completare, asigurînd elaborarea unui document complex și adaptat pentru aplicare în cadrul juridico-normativ și social al Republicii Moldova.

2. Scopul și obiectivele proiectului

Scopul principal al proiectului legii privind testarea integrității profesionale este prevenirea corupției în cadrul activității organelor de drept și a sistemului de autorități publice care funcționează în Republica Moldova și sînt expuse unor riscuri sporite de coruptibilitate.

Scopul secundar al proiectului constă în asigurarea activității entităților publice într-o manieră corespunzătoare principiilor și criteriilor bunei guvernări, sporirii probității morale a agenților publici și a prestigiului autorităților publice.

3. Modul de reglementare a problemelor abordate în proiect de legislația și documentele strategice

în vigoare

Drept temei juridic concret pentru elaborarea unei reglementări ample în domeniul testării integrității profesionale servește Strategia de reformă a sectorului justiției¹ și Planul de acțiuni² pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, care în cuprinsul Pilonului IV (Integritatea actorilor sectorului justiției) la pct.4.1.4 conține acțiunea 5 – „*Elaborarea proiectului de lege care să reglementeze modul de aplicare a testului de integritate reprezentanților sectorului justiției*”.

De asemenea, necesitatea reglementării speciale a testării integrității profesionale este determinată de existența reglementărilor privind testarea integrității angajaților Centrului Național Anticorupție (CNA)³, reglementări care deja sînt obligatorii pentru aplicare, precum și de prevederile Strategiei naționale anticorupție⁴ pe anii 2011-2015, implementarea căreia are drept principiu de bază consolidarea sistemului național de integritate.

4. Elementele novatorii ale proiectului și rezultatele scontate

Utilizarea testelor de integritate profesională este promovată și recomandată la nivel internațional, după cum urmează:

OCDE, „Gestionarea conflictelor de interese în sectorul public”:

*„[T]estul de integritate poate fi un puternic instrument specializat de depistare a corupției”.*⁵

OSCE, „Cele mai bune practici în combaterea corupției”:

*„Testarea integrității a apărut acum ca un instrument deosebit de util pentru curățarea de forțele de poliție corupte - și pentru a le păstra curate.”*⁶

Ghidul ONU privind măsurile practice de combatere și prevenire a corupției pentru procurori și anchetatori”:

*„Acum este clar că nu este suficient numai de „curățat” un domeniu de corupție, atunci când apar probleme. Mai degrabă, trebuie dezvoltate sisteme care să garanteze că situația nu se va repeta și nu va luneca într-o corupție sistemică. Anume în domeniul esențial al follow-up-ului și monitorizării își găsește, într-adevăr, sensul testarea integrității.”*⁷

„Instrumentarul UNODC de prevenire și combatere a corupției”:

*„Este unul dintre cele mai eficiente instrumente de eradicare a practicilor corupționale în serviciile guvernamentale, într-un timp extrem de scurt. În special, în cazuri de corupție larg-răspândită și a unui nivel scăzut de încredere a publicului; este unul dintre cele câteva instrumente care pot promite rezultate imediate și contribui la restabilirea încrederii în administrația publică”.*⁸

Banca Mondială, „Prevenirea corupției în organele de urmărire penală: Înțelegerea și managementul

¹ Aprobată prin Legea nr 231 din 25.11.2011.

² Aprobata prin Hotărîrea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012.

³ Legea nr. 1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul național Anticorupție, în redacția Legii nr. 120 din 25.05.2012, art. 13, 14 și a

⁴ Aprobata prin Hotărîrea Parlamentului nr. 154 din 21.07.2011.

⁵ 2005, pagina 68 („Politica pentru testarea integrității”), www.oecd.org/gov/fightingcorruptioninthepublicsector/49107986.pdf

⁶ 2004 (versiune în limbile engleză și rusă), capitolul 12, pagina 141 („Testarea integrității”); Capitolul 6 („Consolidarea administrației etice”), www.osce.org/eea/13738.

⁷ 2004, paginile 91-97 („Testarea integrității”), www.unodc.org/pdf/corruption/publications_handbook_prosecutors.pdf

⁸ Versiunea a 3-a. 2004, pagina 396. www.unodc.org/documents/corruption/publications_toolkit_sep04.pdf

integrității”:

„Testarea integrității „poate fi un puternic instrument de depistare a corupției”⁹

Proiectul legii reprezintă o inovație în spațiul legislativ al Republicii Moldova și reglementează un spectru de măsuri preventive orientate spre diminuarea vulnerabilităților și riscurilor de corupție din cadrul autorităților publice.

Proiectul de lege se propune a avea caracter de lege organică, deoarece conține prevederi privitoare la drepturile și libertățile ale persoanei, reglementează anumite aspecte ale activității unor autorități publice și interacțiunea dintre diverse autorități, conține reglementări legate de contestarea sancțiunilor etc. Structural, proiectul de lege este constituit din patru capitole și o anexă:

Capitolul I. Dispoziții generale (art. 1-10), conține reglementări privind:

Scopurile testării integrității profesionale rezidă în asigurarea integrității profesionale, prevenirii și combaterii corupției în cadrul entităților publice; verificarea modului de respectare a obligațiilor și atribuțiilor de serviciu, precum și a regulilor de conduită de către agenții publici; identificării, evaluării și înlăturării vulnerabilităților și a riscurilor care ar determina sau favoriza comiterea actelor de corupție, actelor conexe corupției sau faptelor de comportament corupțional; neadmiterea influențelor necorespunzătoare în legătură cu exercitarea obligațiilor sau atribuțiilor de serviciu ale agenților publici.

Principiile aplicabile procesului testării: legalității; informării; respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, demnității umane și profesionale; tratamentului nepărtinitor, echitabil și nediscriminatoriu al subiecților testării; neadmiterii știrbirii autorității, prestigiului și imaginii entităților publice și a agenților publici; prezumției bune-credințe; proporționalității.

Drepturile și obligațiile subiecților legii. Legea determină două categorii de subiecți: testatorii integrității profesionale (*cei care testează*) și agenții publici (*cei care sunt testați*).

Testatorii: sunt colaboratorii CNA care vor asigura testarea tuturor agenților publici (persoane care își desfășoară activitatea în cadrul entităților prevăzute limitativ în Anexa la proiectul legii) și colaboratorii SIS care vor realiza activități de testare a integrității profesionale în privința colaboratorilor CNA, precum și a propriilor colaboratori (activitate distinctă care va fi realizată de către Direcția Securitate Internă a SIS).

Testatorii de integritate profesională vor beneficia de *dreptul*: să determine subiecții pasibili testării și periodicitatea testării; să fie instruiți special în privința metodelor și mijloacelor aplicate pentru testare. De *obligația* testatorilor integrității profesionale va ține: asigurarea confidențialității activității de testare; informarea conducătorilor entităților publice despre testările efectuate; să nu comită neîntemeiat contravenții în activitatea de testare care pot să provoace subiectul testării la comiterea faptelor cu caracter penal, contravențional sau a abaterilor disciplinare; să întreprindă toate măsurile pentru a preîntâmpina eventualele consecințe negative sau atingeri aduse unor persoane terțe în legătură cu efectuarea testării.

Agenții publici: în sensul oferit de proiectul legii sunt angajații care își desfășoară activitatea în cadrul entităților publice prevăzute limitativ în anexa la lege. Proiectul prevede drepturile agenților publici să fie informați prealabil, personal, la momentul numirii în funcție în cadrul entității publice despre posibilitatea

aplicării testării și să consemneze acordul lor; să fie informați despre modalitățile contestării legale a sancțiunilor disciplinare aplicate ca urmare a rezultatelor testării; să beneficieze de aprecieri și promovări în funcții pentru comportament ireproșabil, confirmat prin testarea integrității profesionale.

Proiectul legii prevede **garanții pentru agenții publici** – subiecți pasibili testării integrității profesionale și anume:

- survenirea doar a răspunderii disciplinare în legătură cu rezultatele negative ale testării integrității profesionale;
- interdicția utilizării rezultatelor și materialelor testului de integritate profesională ca mijloace de probă în procesul penal și contravențional împotriva agentului public.

Capitolul II. Procedura testării integrității profesionale (art. 10-13)

În cadrul acestui capitol este prevăzut că inițierea testării se face de către CNA și SIS. Inițierea, precum și selecția subiecților pasibili testării se va face în dependență de riscurile și vulnerabilitățile la corupție identificate în activitatea entităților publice respective; informațiile deținute, inclusiv prin autosesizare la materialele din mass-media, sau întocmite și sesizările primite, cu excepția celor anonime; precum și solicitările exprese motivate ale conducătorilor entităților publice.

Pentru fiecare acțiune de testare va fi desemnat un testator de integritate care va asigura desfășurarea tuturor activităților de testare, este responsabil de întocmirea Planului de testare a integrității profesionale și de prezentarea rapoartelor cu aspectele rezultate în urma activităților de testare desfășurate.

Proiectul legii prevede că derularea testelor de integritate se va face cu respectarea confidențialității, iar testul propriu-zis se va înregistra obligatoriu cu utilizarea mijloacelor tehnice audio și/sau video. În procesul derulării testului, testatorilor li se va oferi posibilitatea de a transmite bani, inclusiv alte bunuri avantaje în cuantum neînsemnat, cu condiția ca acest fapt să fi fost expres prevăzut în Planul testării.

Capitolul III. Rezultatele și consecințele testării integrității profesionale (art. 14-18)

Proiectul legii reglementează două posibile rezultate ale testului integrității profesionale:

- **Rezultat pozitiv** – atunci când persoana supusă testării a dat dovadă de integritate profesională și nu a admis comiterea unor fapte reprobabile
- **Rezultat negativ** – atunci când agentul public, prin comportamentul său a pus la îndoială integritatea sa profesională sau chiar a comis fapte ce încalcă atribuții și/sau obligațiile de serviciu.

În cazul rezultatelor negative ale testării, materialele testului, inclusiv copiile înregistrărilor audiovideo se vor pune la dispoziția entităților abilitate cu funcții de constatare a abaterilor disciplinare sesizate în vederea aplicării măsurilor disciplinare, categoria cărora va fi determinată de către entitățile respective reieșind din circumstanțele fiecărui caz. Dacă în privința agentului public vor exista două rapoarte de testare care constată rezultatele negative ale testării integrității profesionale, față de acesta urmează a fi aplicată sancțiunea eliberării din funcție.

În același timp, proiectul legii prevede că sancțiunea disciplinară aplicată ca urmare a rezultatului negativ al testului de integritate poate fi contestată de subiectul sancționat pe cale administrativă sau judiciară, în conformitate cu procedura de contestare stabilită de legislația în domeniu.

În partea ce ține de contestarea planului de testare a integrității profesionale, testului de integritate profesională și Raportului de testare, acestea vor putea fi contestate, de către subiectul testării doar dacă în cadrul desfășurării testării integrității profesionale au fost încălcate drepturile și libertățile garantate de

Constituția Republicii Moldova sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

Capitolul IV.

Controlul și finanțarea testărilor

(art. 19-20)

Proiectul legii prevede că supravegherea activităților de testare a integrității profesionale se va face de către Comisia parlamentară securitate națională, apărare și ordine publică.

Potrivit proiectului se propune ca CNA și SIS să prezinte Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică anual, pînă la data de 30 ianuarie a anului următor, un raport cu privire la activitățile de testare a integrității profesionale, care va cuprinde:

- a) numărul testelor de integritate profesională desfășurate;
- b) rezultatele testelor de integritate profesională;

c) numărul de contestări a planurilor, testelor de integritate și rapoartelor privind testarea integrității profesionale.

Finanțarea activității de testare, conform proiectului legii, se va realiza din contul bugetului de stat prin alocarea sumelor respective în bugetul instituțiilor abilitate cu competențe de testare a integrității profesionale.

Capitolul V.

Dispoziții finale și tranzitorii

În cadrul acestui capitol este reglementată procedura intrării în vigoare a legii, punerea ei în aplicare pentru anumiți subiecți și acțiuni de asigurare a conformității legislației, pentru asigurarea logistică și financiară a activității de testare.

Anexa

În anexa la proiectul legii se conține lista entităților publice, angajații cărora se preconizează că vor intra sub incidența Legii privind testarea integrității profesionale.

5. Impactul proiectului asupra prevenirii/combaterii corupției și criminalității

Proiectul va avea un impact semnificativ pentru prevenirea manifestărilor corupționale din partea agenților publici abilitați cu puteri de menținere a ordinii de drept, a celor abilitați nemijlocit cu aplicarea și interpretarea legii. De asemenea, aplicarea legii și propagarea rezultatelor pozitive ale testării vor avea efecte preventiv-educative, contribuind la sporirea profesionalismului, integrității și probității activității de interes public, iar implicit, va spori eficiența entităților publice.

Pe de altă parte, prin aplicarea sancțiunilor disciplinare ca urmare a rezultatului negativ va fi asigurată posibilitatea eliminării din sistem a celor care nu corespund criteriilor de integritate, va fi implementat practic principiul „zero toleranță la corupție”, va spori încrederea cetățenilor și a societății în serviciile publice, ceea ce constituie un element indispensabil pentru afirmarea principiilor buneii guvernări.

6. Impactul proiectului asupra mediului de afaceri și dezvoltării acestuia

Proiectul legii nu conține prevederi exprese privind dezvoltarea mediului de afaceri, însă introducerea unor instituții noi și a unor noi reglementări, orientate spre asigurarea integrității și neadmiterea manifestărilor neconforme în diverse segmente ale activității entităților publice va influența gradul de credibilitate al organelor de drept, al instituțiilor statului și al administrației publice în general. În acest mod, mediul de afaceri autohton și investitorilor străini se vor simți mai protejați, vor avea la dispoziție

mecanisme suplimentare de reacție contra abuzurilor.

7. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate după adoptare

Proiectul Legii privind testarea integrității profesionale reprezintă o nouă abordare pentru cadrul legislativ al Republicii Moldova și, respectiv, adoptarea și implementarea plenară a acestui proiect de lege presupune racordarea și corelarea cadrului normativ în vigoare al Republicii Moldova la prevederile inovatoare ale acestui proiect.

Modificările de rigoare vor fi elaborate și prezentate după adoptarea legii și se vor referi la revizuirea cadrului normativ care reglementează organizarea și funcționarea entităților publice asupra cărora se extinde legea, inclusiv se vor referi la procedurile, temeiurile răspunderii disciplinare.

8. Nivelul de compatibilitate a proiectului cu normele Convenției Europene privind protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și legislației comunitare

Bunele practici internaționale recomandă aplicarea procedurilor de testare a integrității profesionale, în acest sens fiind concludent Setul de instrumente anticorupție ONU 2004. La această etapă, nu există un model european unic al celor mai bune practici care să aibă rolul de model pentru toate țările UE, dar există țări europene, inclusiv membre UE, în care testul de integritate profesională este folosit ca un mijloc eficient de prevenire a corupției. În procesul de elaborare a proiectului legii s-a ținut cont de reglementările și experiența Ungariei, României, Cehiei, unde procedura de testare a integrității profesionale este implementată de mai mult timp și a adus rezultate pozitive.

De asemenea, la elaborarea proiectului s-a ținut cont de jurisprudența CEDO în materie, în special sub aspectul probării și neadmiterii provocării în investigarea infracțiunilor de corupție. Astfel, s-a constatat că jurisprudența CEDO nu interzice proceduri de acest gen, cu condiția existenței și respectării unor reglementări speciale și explicite și în lipsa provocării excesive din partea organelor de drept (*Constantin și Stoian împotriva României, 2010; Ramanauskas vs Lituania, 2008; Teixeira de Castro vs Portugalia, 1998; Khudobin vs Rusia, 2006 ș.a.*).

În același timp, în procesul de expertiză a proiectului de față de către experții Consiliului European, de către expertul Tilman HOPE a fost oferită și o analiză a acestui proiect din perspectiva standardelor impuse de Convenția Europeană pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a jurisprudenței CtEDO.

Astfel, în opinia expertului Tilman Hope s-a menționat, că în mare parte proiectul legii este conform acestor rigori și nu presupune grave probleme din perspectiva protecției drepturilor omului și anume la articolului 6, articolului 8 și articolului 13 din CEDO. A se vedea în cele ce urmează, constatările expertului CoE:

Eficacitate contra corupției: Măsura reflectă exemple de testare țintită și aleatorie, după cum au fost desfășurate cu succes în Statele Unite, Marea Britanie și Georgia. OCDE, OSCE, UNODC, Banca Mondială și Transparency International au recunoscut testarea țintită și testarea aleatorie ca instrument foarte eficient contra corupției.

a) Controlul judiciar - articolul 13 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEADOLF): Articolul 15 alineatul (2) din proiectul de Lege cu privire la testarea integrității profesionale pare că limitează controlul judiciar la sancțiunile disciplinare. Nu poate fi exclus faptul că nu numai sancțiunea viitoare, ci și testarea în sine, ar încălca drepturile funcționarilor publici, în special la viața privată (articolul 8 din CEADOLF). Prin urmare, articolul 15 alineatul (2) din

proiectul de lege ar trebui re-examinat în temeiul articolului 13 din CEADOLF, precum și posibilitatea de a contesta testarea în instanța de judecată, în măsura în care ea afectează drepturile individuale.

Acesta este singurul aspect al proiectului de Lege cu privire la testarea integrității profesionale care, evident, necesită reexaminare. Toate următoarele aspecte se referă, probabil, mai degrabă la aplicarea proiectului de lege.

b) **Agentul provocator** - articolul 6 din CEADOLF: În ceea ce privește **acordul** funcționarului public să fie supus programului de testare, testarea acestuia, în limitele legale, nu ar interveni în dreptul său la procesul echitabil. Astfel, agenții sub acoperire îl pot instiga la comiterea infracțiunilor de corupție, atât timp cât instigarea nu este „excesivă”, după cum prevede articolul 6 alineatul (2) litera g) din proiectul de Lege cu privire la testarea integrității profesionale.

Ar putea exista funcționari publici care **nu-și vor da acordul** la programul de testare și care vor fi supuși sancțiunilor disciplinare pentru rezultate negative. Există argumente precum că agenții sub acoperire pot să-i instige la comiterea infracțiunilor de corupție și pe funcționarii care nu și-au dat acordul, atât timp cât instigarea nu este „excesivă” (articolul 6 alineatul (2) litera g) din proiectul de Lege cu privire la testarea integrității profesionale). În orice caz, un scenariu care nu ar ridica definitiv vreo obiecție ar fi să se aștepte până când funcționarul public începe să dea semne că cere mită: testatorul ar putea, apoi, pas cu pas să-l urmărească pe funcționar, deoarece acesta și-ar fi afișat deja predispoziția pentru corupție.

c) **Viața privată** - articolul 8 din CEADOLF: Dreptul la viața privată ar putea să nu fie aplicabil testării integrității la locul de muncă. Chiar dacă ar fi aplicabil, în ceea ce privește **acordul** funcționarului public să fie supus programului de testare, testarea acestuia, în limitele legale, nu ar interveni în dreptul său la viața privată.

Dacă funcționarii publici **nu-și dau acordul** la programul de testare, în anumite cazuri, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) prevede argumente puternice de ce testarea acestora ar respecta, oricum, dreptul acestora la viața privată: testarea se limitează la sfera lor profesională; toți funcționarii ar ști din timp despre posibilele testări; adițional, testele nu ar servi anchetei penale, dar ar viza numai procedurile disciplinare. În plus, funcționarii publici trebuie să consimtă, în anumite limitări, la drepturile lor umane. Cu toate acestea, CEDO încă nu a judecat în mod special cu privire la testarea disciplinară a funcționarilor publici. Prin urmare, rămâne un risc ce trebuie gestionat, și anume, acela că CEDO ar putea ridica probleme în legătură cu testarea funcționarilor publici care au obiecții față de această măsură. Aspectul cel mai important, în acest context, ar putea fi lipsa unui organ de control pentru supravegherea ex-ante sau ad-hoc a testării integrității, cum ar fi un judecător de instrucție care ar aproba Planul de testare și executarea lui sau o comisie parlamentară care ar activa în condiții de confidențialitate. Pe lângă aceasta, ar trebui să se desfășoare controlul judiciar ex post al articolului 8, după cum este cazul articolului 13 din CEADOLF. Un control mai riguros ar reduce riscul rămas de nerespectare a CEADOLF.

9. Cuantumul mijloacelor bugetare necesare pentru implementarea proiectului.

Implementarea proiectului de lege presupune cheltuieli financiare legate de:

- remunerarea testatorilor angajați în cadrul CNA și SIS;
- dotarea tehnică a CNA și SIS cu mijloace pentru efectuarea testărilor: transport mijloace audio-video, de comunicare etc.

În același timp, este de notat că deja există reglementări care prevăd testarea integrității profesionale ale angajaților CNA, ceea ce presupune existența acoperirii financiare, cel puțin în activitatea SIS. La

momentul implementării legii, sursele financiare vor fi evaluate și vor putea fi alocate după necesități.

10. Obiecțiile, recomandările și evaluările pe marginea proiectului înaintate de către instituțiile interesate și concluziile acestora

Proiectul Legii a fost transmis spre avizare autorităților administrației publice centrale de specialitate interesate, Consiliului Superior al Magistraturii, instanțelor judecătorești, Procuraturii Generale, Serviciului de Informații și Securitate, precum și organizațiilor neguvernamentale.

În marea majoritate, instituțiile sesizate au acceptat proiectul legii, cu unele excepții. În special, Consiliul Superior al Magistraturii care a respins integral proiectul, invocând, în mod abstract, faptul că se încalcă Constituția Republicii Moldova, Convenția europeană pentru protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și un set de standarde și rigori internaționale în domeniul independenței judecătorilor, fără a oferi cu exactitate o analiză a prevederilor proiectului care ar încălca normele vizate.

Cît privește alte instituții, majoritatea obiecțiilor formulate de acestea pe marginea proiectului s-au referit la:

- Lista prea extensivă a entităților publice în privința angajaților cărora se vor aplica testele de integritate. Problema respectivă a fost soluționată prin revizuirea substanțială a Anexei la proiectul de lege.
- Lipsa posibilității contestării planului, mijloacelor și metodelor, precum și a rapoartelor privind testarea integrității profesionale; Proiectul a fost completat cu norma care oferă posibilitatea contestării nu doar a sancțiunii disciplinare aplicate ca și consecință a rezultatului negativ al testării, dar și a materialelor testării, în cazul în care *în cadrul desfășurării testării integrității profesionale au fost încălcate drepturile și libertățile garantate de Constituția Republicii Moldova sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.*
- Lipsa unui control asupra activităților de testare. Acest aspect a fost soluționat prin completarea proiectului cu un nou capitol care prevede controlul parlamentar asupra activităților de testare.

Tabelul obiecțiilor/recomandărilor și poziția autorului proiectului față de acestea se regăsesc în Sinteza, anexată la prezentul proiect. De asemenea, argumente suplimentare în sprijinul promovării modificărilor propuse de proiect se regăsesc și în secțiunea precedentă a acestei note informative.

Proiectul legii a fost supus analizei experților Consiliului Europei, care în expertizele prezentate, în mare parte au optat pentru necesitatea introducerii unor noi norme, ținând cont de caracterul sistemic al corupției în Republica Moldova și necesitatea întreprinderii unor măsuri mai hotărâte în prevenirea și combaterea acestui fenomen.

11. Acțiuni ulterioare adoptării proiectului legii

Ulterior adoptării proiectului Legii va fi necesară întreprinderea următoarelor acțiuni:

- crearea în cadrul CNA a subdiviziunii/subdiviziunilor responsabile de efectuarea testării integrității, angajarea testatorilor și dotarea acestora, aprobarea reglementărilor interne corespunzătoare;
- preavizarea agenților publici despre posibilitatea aplicării testării integrității profesionale și consemnarea acordului acestora;
- aducerea legislației în concordanță cu noua lege, în special, prin completarea temeiurilor pentru intervenirea sancțiunilor disciplinare cu temeiul „rezultat negativ al testării integrității profesionale”).

Ministru

Oleg EFRIM